

BİTKİ ADLARINDA ÇOK ANLAMLILIK

Yasemin YILDIZ*

ÖZET

Bir göstergenin birden fazla anlam taşıması durumu çok anlamlılık ile ifade edilir. Çok anlamlılık konusu, bir dilin ne kadar eski ve köklü olduğunu ortaya koyar. Bununla birlikte o dilin söz varlığı açısından ne kadar zengin bir dil olduğunu da gösterir. Bir sözcüğün, çok anlamlı bir sözcük olabilmesi için hem geniş bir alanda kullanılması hem de uzun bir süre varlığını sürdürmesi gerekir. Bu sayede sözcük, çeşitli anlam olayları geçirip yeni anlamlar kazanabilir. Çok anlamlılığı farklı yönleriyle birlikte ele alan araştırmacılardan bazıları, çok anlamlılığın dilde tutumluluğa sebep olduğuna vurgu yapmıştır. Bazıları ise, çok anlamlılığın anlam bulanıklığına yol açan bir tarafı bulunduğunu ve ancak bağlamla birlikte değerlendirildiğinde bu sorunun ortadan kalkabileceğini savunmuşlardır. Bu görüşlerden de anlaşılacağı gibi çok anlamlılık konusu üzerinde hala tartışılan konulardan biridir. Soyut bir kavram olan ve üzerinde çalışan her araştırmacının kendi tanımını yaptığı “anlam” kavramı ile sıkı sıkıya bağlı olması konuyla ilgili net bir çizginin çizilememesinin en büyük nedenidir.

Çok anlamlılık konusu bitki adları açısından ele alındığında, çevresel etmenlerin ve ağız özelliklerinin fazlaca etkili olduğu görülür. Bunlara ilave olarak tıpkı adlandırmalarda olduğu gibi anlamlandırmalarda da benzetmelerin ve aktarmaların rolü büyüktür. Çünkü ad ve anlam arasında oldukça sıkı bir ilişki söz konusudur. Birtakım ortaklıklara dayanılarak oluşturulan adlar ve anlamlar çoğu zaman dilin zenginleşmesine katkı sağlasa da bazen karışıklıkların oluşmasına da zemin hazırlamaktadır. Özellikle bitki adları konusunda bu karışıklıklar oldukça fazladır. Cümle açısından bakıldığında bağlamla birlikte netleşen anlam bulanıklığı, kelime açısından değerlendirildiğinde kimi zaman anlamı netleştirmekte yetersiz kalmaktadır. Tek bir adım birden çok bitkiyi karşıladığı durumlar, doğru tasniflerin yapılabilmesini zorlaştırmaktadır. Dolayısıyla ortaya çıkan hem çok anlamlılık hem de çok adlılık bir dil zenginliği olarak görülebileceği gibi bazı belirsizlikleri de beraberinde getirebilmektedir. Çalışmamızda bu belirsizlikleri az da olsa giderebilme adına çeşitli kaynaklardan taranan çok anlamlı bitki adları listesine yer vereceğiz. Listeyle birlikte çok anlamlılık konusunda çeşitli bilgiler aktararak aslında dilin söz varlığının zenginliğini vurgulamaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Ad, Anlam, Anlam bilimi, Çok anlamlılık, Bitki adları.

POLYSEMY IN PLANT NAMES

ABSTRACT

The situation in which an sign has more than one meaning is expressed with polysemy. The concept of polysemy reveals how old and deep-rooted a language is . However, it also shows how rich the language is in terms of vocabulary . In order for a word to be a multi meaningful word, it must be used both, in a wide area and continue it's existence for a long time. In this way, the word can undergo various meaning events and gain new meanings. Some of the researchers, who dealt with polysemy from it's different aspects, emphasized that polysemy causes thrift in language. Others have argued that polysemy has a side that causes ambiguity and that this problem can only be eliminated by evaluating it together with it's context. As can be seen from these views, it is one of the issues that is still discussed on the subject of polysemy. The fact that it is strictly bound with the concept of "meaning", which is an abstract concept and which

* Dr., e posta: yasemin89yildiz@gmail.com ORCID: 0000-0003-3999-2142

Gönderim Tarihi: 25 Mart 2021

Kabul Tarihi: 8 Nisan 2021

each researcher has defined himself, is the main reason why a clear line on the subject cannot be drawn.

When the topic of polysemy is considered in terms of plant names, it is shown that environmental factors and dialects are very effective. In addition to these, the role of metaphors and transfers has a great role in interpretations, just like in nomenclature because there is a very close relationship between name and meaning. Although the names and meanings created on the basis of certain partnerships often contribute to the enrichment of the language, they sometimes pave the way for confusion. The confusion is especially shown about the plant names. When viewed in terms of sentences, the ambiguity, which becomes clear with the context, sometimes falls short of clarifying the meaning when evaluated in terms of words. Situations where a single name corresponds to more than one plant makes it difficult to make correct classifications. Therefore, the resulting language can be seen as both a polysemy and multi-named language richness, as well as bringing along some uncertainties. In our study, we will include a list of very meaningful plant names scanned from various sources in order to eliminate these ambiguities, even if a little. We will try to emphasize the richness of the vocabulary of the language by conveying various information about polysemy with the list.

Keywords: Name, Meaning, Semantics, Polysemy, Plant Names.

GİRİŞ

Bir kelimenin birden çok anlamı barındırması durumuna çok anlamlılık denir. Çok anlamlı kelimelerin fazlalığı, o dilin zenginliğinin bir göstergesidir. Bir kavrama karşılık gelen bir gösterge, çeşitli anlam olaylarıyla ve kavramın kullanım sıklığının da artmasıyla birlikte yeni kavramlarla da anılmaya başlar. Böylelikle de o gösterge birden fazla anlama sahip olup, çok anlamlı bir gösterge haline gelir. Çok anlamlılığa etki eden pek çok faktör vardır. Bunların başında benzetmeler ve aktarmalar yer alır. Çok anlamlılığa etki eden en önemli üçüncü öge olarak da argo sayılabilir. Hatta argonun, benzetme ve aktarmalar üzerinde de etkisi oldukça fazladır. Terim niteliği gösteren kavramlar ise çok anlamlılığın nadir görüldüğü kavram alanlarından biridir.

Çok anlamlılık konusuna değinen R. Filizok (2001: 132-133) çok anlamlılığın üç grupta incelemektedir:

- a) *“Temel anlamlardan elde edilen çok anlamlılık.*
- b) *Bir temel anlamla bir yahut birçok yan anlamın bir araya gelmesiyle ortaya çıkan çok anlamlılık.*
- c) *Üslûp sapmalarından doğan çok anlamlılık.” (Erol, 2018: 53).*

“Daha İ.Ö. V. yüzyılda Yunan düşünürü Demokritos'un değindiği (bkz. Kronasser, 1952: 2) çok anlamlılık konusu günümüze kadar pek çok dilci tarafından ele alınmış, bu olayı dilin temel niteliklerinden biri olarak görenler olmuştur. Başta insandan doğaya aktarma eğilimi olmak üzere çeşitli aktarmalarla sözcüklerin yeni yeni anlamlar kazanmaları her dilin sözvarlığını belli sınırlar içinde tutmuş, daha az göstergeyle pek çok kavramın dile getirilmesi kimi bilginlerce dilde tutumluluğun bir belirtisi olarak görülmüştür.” (Aksan, 2006: 71).

Çok anlamlılık konusuyla ilgili olarak değinilmesi gereken bir diğer konu da bazı dilcilerin, çok anlamlılığın bir anlam bulanıklığına yol açtığını ifade etmesi

konusudur. Ses açısından birbiriyle aynı ya da benzer olan eş sesli-eş adlı sözcüklerin olması durumunun, çok anlamlılıkla karıştığını ifade eden bazı dil bilimciler olmuştur. Aslında bu iki kavram arasındaki ayrım rahat bir şekilde anlaşılabilir. Çok anlamlı bir sözcük, temel anlamıyla bağlantılı yeni anlamlar kazanırken, eş adlılıkta anlam açısından bir ilgisi olmayan, kimi zaman rastlantı sonucu, kimi zaman da yabancı bir dilden alınan unsurlara bağlı bir şekilde kazanılan bir anlam söz konusudur. Anlam bulanıklığının bağlamla ortadan kalkabileceğini vurgulayan Aksan ise, durumu şu ifadelerle açıklamıştır: “*Buna Türkçeden bir örnek verelim: "Çaya gittiler." gibi bir tümcede geçen Çince kökenli çay göstergesi hem bir bitkiyi, hem bu bitkinin kurutulmuş biçimini, hem bununla yapılan bir içeceği, hem de çay içilerek yapılan bir eğlenceyi, toplantıyı anlatır. Öte yandan Türkçede bunun eş adlısı olan ve ırmaktan küçük akarsuyu gösteren çay göstergesi de vardır. "Çaya gittiler." tümcesi yalnız başına alınırsa elbette bir anlam bulanıklığı söz konusu olabilir. Ancak içinde geçtiği metin ve bağlama, konuya bakılınca kavram kolayca aydınlanır; bir anlaşılma zorluğu kalmaz.*” (Aksan, 2006: 72). Eş adlılık ile çok anlamlılık arasındaki fark, sözlüklerin düzenlenmesinde de oldukça etkili bir şekilde görülür. Sözlüklerde, çok anlamlı sözcükler bir madde altında verilirken, eş adlı olan sözcükler, ayrı ayrı başlıklarda yer alır.

Türkçenin en eski yazılı kaynaklarından başlayarak günümüze kadar ortaya çıkarılan eserler incelendiğinde bir kelimenin anlam açısından değişimi ve gelişimi net bir şekilde görülebilir. Çeşitli benzetmelerle, aktarmalarla oluşan ve her dilde görülen çok anlamlılık, diller işlendikçe daha da artmış ve bu artış da dillerin söz varlıklarını zenginleştirmiştir. “*Türkçenin eldeki en eski ürünlerine bakacak olursak, konuları ve sözcük sayısı çok kısıtlı olan Köktürk yazıtlarında da bu olayın ilgi çekici örnekleriyle karşılaşırız. Örneğin oturmak (oturmak) eylemi temel anlamının dışında 'ikamet etmek, yurt tutmak' ve 'tahta çıkmak' gibi anlamları da içeriyor, tegmek (değmek) de temel anlamından başka 'ulaşmak, erişmek' ve 'saldırmak, yakalamak' kavramlarını yansıtmak üzere kullanılıyordu. Bişük (beşik) aynı zamanda 'hısım, akraba' anlamına geliyor. 'Pay, hisse, bölüm' demek olan ülüg, 'baht, şans' anlamını da içeriyor. Bugünkü iç sözcüğü aynı zamanda 'hükümdar sarayı, saraya ait olanlar' kavramıyla birlikte 'gizli' kavramını da anlatıyordu. 'İpekli kumaş' demek olan agı Uygur metinlerinde 'servet, hazine, varlık' anlamlarını da karşılıyordu. Dilin en eski ürünlerinde görülen çok anlamlı sözcükler, çok anlamlı duruma gelinceye kadar uzun süre kullanılmış, belli anlam gelişmelerini arkada bırakmış oldukları için dilin daha önceki dönemlerinde de yaşamış olmalıdırlar.*” (Aksan, 2006: 124).

Adlandırma konusu da çok anlamlılığa etki eden konulardan biridir. Özellikle çok adlılık ve çok anlamlılık arasında sıkı bir ilişki vardır. Adlandırma konusunu bitki adları açısından ele aldığımızda bitkilere ad olan kavramlar ve onların çağrışım alanları belirleyici unsur olarak karşımıza çıkar. Bu konuyla ilgili olarak Uçar (2013) *Kavram-Çağrışım-Kelime Bağlamında Bitki Adlarına Anlam Bilimsel Bir Yaklaşım* adlı makalesinde şu ifadelerle yer vermiştir: “*Bitkilerin adlandırılmasındaki çağrışım aralığı incelenirken çok yönlü olarak ele alınmalıdır. Bitkiler adlandırılırken organ adları, hayvan adları, sayılar, şahıs*

adları, çeşitli hastalık adları, maden (cevher) adları, koku adları, astronomi terimleri, yetiştiği/geldiği coğrafya veya etnik/dini unsurlar vb. özelliklerden yararlanılarak adlandırma yoluna gidilmiştir. (Uçar, 2013).

Bitki adlarında çok anlamlılık konusu, daha çok çevresel etkenlerle birlikte ağız özelliklerinin bir sonucu olarak karşımıza çıkar. Tek anlamla, temel anlamıyla doğan kelime, zamanla ve çeşitli unsurların etkisiyle temel anlamının yanında başka anlamlar da kazanır. Bu durum bitki adları için de geçerlidir. Bitki adlarının çok anlamlı olmasında en büyük etken, aynı bitkiye farklı yörelerde, farklı adlar ve anlamlar verilmiş olmasıdır. Aynı bitkiye benzetme ya da aktarma yoluyla ve öznel olarak verilen bir ad, etkileşim içinde bulunduğu diğer yörelerdeki insanlar tarafından da benimsenebilir. Bu adlandırmadan haberdar olamayacak bir yörede ise insanlar aynı bitkiye farklı bir ad vermiş olabilir. Buradaki durum her ne kadar dilin zenginleşmesine olanak sağlasa da aynı zamanda bitkileri ayırt etme konusunda bir karışıklığa da sebep olmaktadır. Bütün bunlarla birlikte, aynı özellikleri (renk, yetişme şartı, şekil vs.) barındıran iki farklı bitki de çok farklı yörelerde olsa da aynı ya da benzer bir adla adlandırılabilir. Örneğin, sarı renge sahip iki farklı bitki de “sarı çiçek” ya da “altın otu” adlarıyla adlandırılmış olabilir. Kimi zaman önceden adlandırılmış bir bitkiye benzerliğinden ötürü, yine aynı adı alan bitkilere de rastlanmaktadır. Yanlış ve eksik aktarmalar da ad ve anlam konusunda bir çeşitlilik yaratmaktadır. Genel itibariyle ad ve anlam arasında sıkı bir ilişki söz konusudur. Tek bir adın, birden çok bitkiyi karşıladığı durumlar, adlandırmalardaki çeşitlilik sebebiyle ortaya çıkmaktadır. Bu, çok çeşitli adlandırma ve anlamlandırma bitkilerin doğru şekilde tasnif edilmesine bir engeldir. Özetle, farklı adlar aynı bitkiyi karşılayabileceği gibi, farklı anlama sahip olan bitkiler birtakım benzerlikler sebebiyle aynı adı alabilmektedir. Bu da hem çok anlamlılığı hem de çok adlılığı ortaya çıkarmaktadır.

Taradığımız eserlerde karşımıza çıkan çok anlamlı bitki adları şunlardır:

ababaşı-aba başı: 1. Yer mürveri. 2. Dağlarda yetişen ve dağlıların yediği hıyar gibi dikenli bir ot. [İBAS 3/ KTS 116/ DLTMY 195/ OABA 291]

acalma: 1. Dağlarda yetişen bir çeşit yabancı elma. 2. Kırmızı çiçekli güzel kokulu, iki metre kadar boyu olan bir çalı. [TBAS 17/ İBAS 4/ DS 4404].

acamık: 1. Peygamber çiçeği. 2. Çok sık dallı, acı ve fena kokulu bir yabancı otu (Psoralea bituminosa). [İBAS 4/ KBS I 46/ TBS 25/ DS 37].

Acem arpası (Ar.+T.): 1. Dağ çayı. 2. Çiçeği kuru arpanın çiçeğine benzetilen bir bitki (Sideritis libanotica subsp. Linearis). [TBAS 17/ İBAS 4/ TBS 25/ CEBA 120].

acı ekşi: 1. Turunç. 2. Limon. [DS 45].

acı elma: 1. Dağlarda yetişen bir çeşit yabancı elma. 2. Ebucehil karpuzu, acı karpuz, hanzal. [KT 24/ KT 305/ TBAS 18/ TS 7/ İBAS 5/ BTS 3/ BDVN 179/ TTBA 50/ TTABİ 79].

acı ot: 1. Acı yavşan, kırgın ot (Teucrium polium). 2. Tilkişen, kuşkonmaz (Asparagus officinalis). 3. İnula gmveolens (L.) Desf. ve İ. viscosa (L.) Aiton. 4.

Kuzey Anadolu dağlarının ormanlarında yetişen, toprak altında bilek kalınlığında kökü bulunan çok yıllık ve otsu bir bitki (*Tamus communis*). 5. Filizinin uçları yumurta ve peynirle kavrulmuş yenilen bir yaban otu. 6. Suda kaynatılan ve karın ağrısına ilaç olarak kullanılan bir yabancı ot. [TBAS 20/ TBAS 295/ TS 8/ İBAS 6/ TGİB 253/ BTS 3/ TBS 29/ DS 51/ TTBA 50].

acımığ- acımık- acımuh- acimuh- acimuk- acimık- acimik- acumuk: 1. Peygamber çiçeği. 2. Fena kokulu bir yaban otu, pelemir, sütleğen, mavi kantaron (*Cephalaria syriaca*). 3. Maydanoz. 4. Tereye benzer yenilir ekşi bir ot. [TBAS 19 / İBAS 6 / TBS 31/ TBAS 19/ TS 8/ BTS 3/ DS 51/ TTBA 21/ TTABİ 102/ TBS 32].

açıkağz: 1. Bir cins çiçek. 2. Turpgillerden bir bitki (*Hesperis acris*). [KT 26/ TS 11/ İBAS 7/ OABA 292].

adıyaman: 1. Şeftali. 2. Badem. 3. İncir. 4. Havuç. [TTBA 62/ TTABİ 105].

ağda çiçeği: 1. Çuha çiçeği. 2. Ahududu. 3. Ayıkulağı. [TBAS 22/ İBAS 9/ TTBA 31].

ağu kunduz- agu kunduz- ağu kunduzı- agukunduzu- ağu kunduzu- ağukunduzu- agu kundus (T.+Ar.): 1. Aksırık otu, kündüs, çöven (*Gypsophila struthium*). 2. Ak çöpleme, beyaz harbak (*Veratrum album*). [MŞ II 30/ TBAS 23/ İBAS 10/ KM 99/ HHKA 107/ MNT 468/ CFBİ 575/ TTBA 31/ YATBT 6].

ak bardak- akbardak: 1. Çan çiçeği (*Leucojum aestivum*). 2. Kardelen (*Galanthus*). [TBAS 25/ İBAS 12/ TBS 45/ BTS 18/ TTBA 52/ TTABİ 70/ TTBA 98/ TTBA 89/ TTABİ 74].

ak burçak- akburçak: 1. Yem bitkisi türü, mürdük, mürdümük. 2. Yassı mercimek. 3. Küşni. [KT 156/ TBAS 25/ BDVN 354/ TS 48/ İBAS 12/ TSD 8/ BDVN 430/ TTBA 52].

ak diken- akdiken: 1. *Rhamnus catharticus* L. (Rhamnaceae). 2-6 m yükseklikte bir çalı veya küçük bir ağaççıktır. Dalları dikenli, meyve olgunlukta siyah renklidir. Meyveleri müshil olarak kullanılır. Bk. Ala cehri. Cehri. 2. Geyik dikenli. 3. Alıç. 4. Kırlarda yetişen ak dikenli bir çeşit ot. [TBAS 26/ TBS 41/ BKTS 8/ BDVN 206/ BDVN 456 KT 39/ TS 49/ NEBAS 22/ DS 4411/ TTBA 52].

ak kulak- akkulak- akkulağı: 1. Camuşkulağı. 2. Beyaz mantar. 3. Sütü kurutulmuş güzel kokulu sakız yapılan bir çeşit ot. [TBAS 26/ İBAS 14/ DS 156/ TTBA 52/ TTBA 84/ TTBA 96/ TTABİ 68/ TTABİ 72].

akasma: 1. Düğün çiçeğigillerden, beyaz çiçek veren, bahçelerde süs çiçeği olarak yetiştirilen, sarmaşık özelliği gösteren bir bitki, yaban asması, orman sarmaşığı, meryemana asması (*Clematis vitalba*). 2. Bir çeşit beyaz çardak gülü. [TS 47/ İBAS 12/ BTS 17/ NEBAS 22/ DS 140/ BKTS 9/ TTBA 52/ TTABİ 97].

akbacak: 1. Şeftali. 2. Biber. 3. Çiğ olarak yenen bir çeşit ot. [İBAS 12/ DS 141/ TTBA 52/ TTBA 96/ TTABİ 72].

ala bacak-alabacak: 1. Şeftali. 2. Biber. [TTBA 53/ TTBA 84/ TTBA 96/ TTABİ 68/ TTABİ 72].

alagöz: 1. Kırlarda biten ince, kılçıklı bir çeşit yaban otu. 2. Bir çeşit kara üzüm. [İBAS 16/ DS 4413/ TTBA 53/ TTBA 84/ TTABİ 72/ TTABİ 68].

altıntop: 1. Greyfurt (Citrus Paradisi). 2. İki çeneklilerden, uzun dikenli ve kürecikler hâlinde çiçekleri olan bir kaktüs türü (Trollius ranunculoides). 3. Tarla hazeranı çiçeği (Consolida regalis). 4. Mimoza. [KT 53/ TS 84/ ŞBA 141/ İBAS 18/ TBS 55/ DS 4417/ TTBA 53/ TTBA 91/ TTBA 98/ TTABİ 70/ TTABİ 74].

altun otu: 1. Talak otu. 2.Sarı papatya. 3. Saman çiçeği. [BDVN 164/ BDVN 308/ BDVN 310].

alyanak: 1. Bir çeşit şeftali. 2.Denizüzümü. [TBAS 30/ İBAS 19/ DS 4417/ TTABİ 72/ TTBA 53/ TTBA 84/ TTBA 96/ TTABİ 68].

argun: 1. Bir çeşit yabancı armut, ahlat. 2. Su kerdemesi. [TBAS 34/ İBAS 23/ KK 177/ HKHT 205/ AMATK 220/ DS 4423/ TTBA 21/ TTABİ 100].

arı otu- ariotu: 1. Nepeta caesarea Boiss. (Labiatae). 50-80 cm yükseklikte, çok yıllık, yumuşak tüylü, beyaz veya pembe çiçekli bir bitkidir. Arılar geldiği için birçok bitki türüne Türkçede "Arı otu" adı verilmektedir. 2. Sığırdili. 3. Yüksük otunun pembe veya sarı nevi. 4. Yenilebilen, en fazla 20 cm. büyüklüğünde, küçük ve tüylü bir ot. 5. Kırmızı, sarı renkli, arıların çokça kondukları bir kır çiçeği. [TBAS 34/ KT 64/ İBAS 24/ TGİB 43/ BTS 54/ TBS 64/ DS 322/ BDVN 386/ BKTS 14/ HATBA 8/ TTBA 32/ TTBA 76/ TTABİ 64].

at dili- atdili: 1. Yapağı mersin yapağına benzeyen bir bitki; (Ruscus hypoglossum). 2. Tavşan kirazı. [TBAS 36/ İBAS 28/ BDVN 518].

at elması: 1. Eriolobus trilobatus (Poiret) Roemer (Rosaceae). 5-6 m yükseklikte bir ağaççıktır. Meyveleri 3 cm kadar çapında, sarı renkli ve ekşi lezzetlidir. Meyveleri yenir. Gazi Antep ve Kahraman Maraş bölgelerinde turşu yapılır. 2. Adamotu (Mandragora autumnalis). 3. Yonca (Trifolium ambiguum). [TBAS 36/ İBAS 28/ TGİB 98/ BTS 61/ TBS 70/ HATBA 9/ TTBA 32/ TTBA 76/ TTABİ 64].

ay çiçeği- ayçiçeği: 1. Birleşikgillerden, sarı renkli çiçeği çok iri olan, yurdumuzda çok yetiştirilen bir bitki, gün çiçeği, günebakan, gündöndü (Helianthus annus). 2. Bu bitkinin yağ çıkarılan ve çerez olarak da yenilen tohumu. 3. Hindi çalı tutu. [TS 157/ ŞBA 180/ İBAS 30/ KBS I 93/ RFLMT 31/ TGİB 114/ BTS 65/ NEBAS 32/ TBS 74/ TSD 29/ BKTS 20/ BDVN 134/ BDVN 309/ BDVN 532/ TTBA 32/ TBYBA 31].

ayak otu: 1. Kumlu topraklarda, kumullarda yetişen, yaprakları ince uzun, kenarları keskin ve oluklu olan mayıs ve haziranda çiçek açan çok yıllık bir bitki, saparna (Carex arenaria). 2. Kutsal defne (Ranunculus muricatus). 3. Almanya saparnası. [ŞBA 179/ İBAS 30/ NEBAS 32/ TBS 75/ BDVN 145].

aygün çiçeği: 1. Ayçiçeği. 2. Beyaz bambul, siğil otu, akrep otu (Heliotropium europaeum). [TTBA 32/ TBS 75].

bahar (Far.): 1. Sığırgözü, bahar. 2. Zeytin çekirdeği ve ceviz büyüklüğündeki kavun. 3. Yeşillik, yenilebilen otlar. 4. Sigara tütünü. [TKF 410/ TBS 85/ BKTS 26/ KFT 491/ CFBİ 576].

bal çiçeği- balçiçeği: 1. Çingirak otu (Campanula). 2. Hanımeli (Lonicera). 3. Hastane çiçeği. 4. Almaşık yapraklı, kırmızı veya kırmızıya çalan sarı renkli çiçekli ağaççık. [TBAS 42/ TBAS 295/ TS 190/ İBAS 39/ TBS 86/ TTBA 33/ BDVN 389].

bal otu: 1. Kadife otu; inci otu, boncuk otu. 2. Civanperçemi (Achillea nobilis). [İBAS 40/ TBS 87/ BDVN 389].

balbaşı: 1. Dağ çayı. 2. Gövde tepesindeki çiçekleri balözü salgılayan bir bitki türü (Lamium macrodon). [TBAS 42/ İBAS 39/ TBS 87/ DLTMY 196].

balık ağusu- balıkağusu- balıkağusu: 1. Sarı sütleğen denilen bitki (Euphorbia).. 2. Balık yakalamak için yararlanılan bitki (Verbascum sinuatum). [TTBA 33/ TBS 89/ BKTS 28/ İBAS 39].

ballık: 1. Balıkotu, sarı sütleğen (Euphorbia helioscopia). 2. Katran yoncası. 3. Ballıbaba (Lamium album). 4. Meşe ağacı. 5. Çiçekleri balözü salgılayan bir bitki (Cerinthe major). [MŞ II 49/ TBAS 43/ TS 194/ İBAS 40/ TBS 90/ TMTBA 5/ TTABİ 96/ TTBA 21].

bambil otu- bambul otu- banbıl otu- bambıl otu- banbal otu- bambal otu- banbul otu (<?+T.): 1. İt üzümü. 2. Patlak çiçeği (Helleborus vesicarius). 3. Sıcak ve ılıman bölgelerde yetişen otsu veya çalı türü bir bitki (Heliotropium). 4. Yazın tarlalarda biten, beyaz çiçekli, boz renkli yaprakları olan, develerin yediği bir ot, siğil otu. [KT 104/ MŞ II 50/ TBAS 43/ TBAS 295/ TS 196/ İBAS 40/ İBAS 41/ RFLMT 36/ TBS 92/ BKTS 28/ TTBA 33/ YATBT 9].

ban ağacı (Ar.+T.): 1. Asya'nın tropik bölgelerinde ve Afrika'nın kuzeyinde yetişen, yaprakları telek damarlı, çiçekleri salkım durumunda, meyvesinden kokusuz bir yağ elde edilen ağaç (Moringa oleifera). 2. Sepetçi söğüdü (Salix viminalis). [TBAS 44/ TS 196/ İBAS 40/ TTBA 33].

bardacık: 1. Bir tür küçük ve tatlı yaş incir (Firus carica). 2. Bir cins erik. [TS 200/ İBAS 41/ TETTL 280/ TTBA 22/ TTABİ 93].

basur otu- basır otu (Ar.+T.): 1. Ranunculus ficaria L. (Ranunculaceae). 10-20 cm yükseklikte, çok yıllık, otsu, yumru köklü ve parlak sarı çiçekli bir bitkidir. Andırın (Kahraman Maraş) köylerinde toplanan yumru kökleri kurutulduktan sonra Arpacık salebi, Çöpmalı, Çöp salebi veya Şehriye salebi adı altında salep yerine satılır. Bk. Düğün çiçeği, Salep. Eş anl. Yağlı çiçek. 2. Acı yavşan. 3. Küçük karangıç otu. [TBAS 44/ TS 208/ ŞBA 208/ İBAS 42/ TGİB 208/ BTS 77/ NEBAS 37/ TBS 93/ BDVN 276/ BDVN 503/ TTBA 33].

bit otu- bitotu: 1. Mevzek otu (Delphinium staphisagria). 2. Su karanfili (Geum urbanum). 3. Tohum ufantısı, bit öldürücü ve solucan düşürücü olarak da kullanılan ağılı bitki. 4. Papaz otu (Schoenocaulon officinale). [TBAS 48/ KT

140/ TS 288/ İBAS 56/ TGİB 89/ NEBAS 40/ TBS 106/ TTBA 33/ HATBA 9/ BDVN 232/ BDVN 444].

boğaz alan: 1. Sulu olmayan bir çeşit ayva, ham ayva, 2. Bir çeşit armut. [TTBA60/ TTABİ 97].

bostan otu: 1. Şevketibostan, kökboya (Cnicus benedictus). 2. Genellikle bostanlarda yetişen bir bitki (Calepina irregularis). [TBAS 51/ ŞBA 233/ İBAS 58/ TGİB 49/ NEBAS 41/ TBS 112/ DS 742/ TTBA 33].

boynuz otu: 1. Çöpleme. 2. Karaca ot. 3. Tahta biti otu. [KT 147/ TBAS 52/ İBAS 59/ BDVN 175/ OABA 293].

boz ot- boz otu: 1. Marrubium vulgare L. (Labiatae). 60 cm kadar yükseklikte, çok yıllık, sık tüylü ve beyaz çiçekli bir bitkidir. Baharat olarak kullanılır. Eş anl. İt sineği. Kara derme. Köpek otu, Kukas otu, Mayasıl otu. 2. Siğil otu (Heliotropium). [TBAS 52/ TBAS 53/ İBAS 59/ TBAM 65/ TGİB 43/ BTS 101/ NEBAS 42/ TBS 116/ TTBA 54].

bozoğlan: 1. Ölmez çiçek. 2. Boz renkli bir bitki (Cistus salviifolius). 3. Kaba tüylü solmaz çiçek (Amaranthus retroflexus). [TBAS 52/ İBAS 59/ TTBA 54/ TTBA 70/ TTBA 95/ TBS 119/ TTABİ 61/ TTABİ 72].

börek otu: 1. Dere otu. 2. Gelincik. 3. Böreğe katılan bir bitki (Anethum graveolens). [TBAS 53/ TBAS 53/ İBAS 60/ BTS 107/ TBS 121/ DS 769/ TTBA 33].

burnukızıl: 1. Bir çeşit erik. 2. Kızılılık. [TTBA 62/ TTABİ 105].

cennet ağacı (Ar.+T.): 1. Aylandız, kokar ağaç (Ailanthus altissima). 2. Cennet kuşu çalısı, tavus çiçeği (Caesalpinia gilliesii). [NEBAS 44/ TBS 130/ BDVN 231].

cercer-cercir-circir (Ar.): 1. Su teresi. 2. Şahtere otu. 3. Acı bakla, delice bakla. 4. Roka. [RB 71/ KM 106/ MMŞM 424/ TKF 416/ TAH 464/ TKS 191/ UUF 349/ BDVN 262].

cin otu (Ar.+T.): 1. Boru çiçeği, benc otu. 2. Kereviz. 3. Şeytan otu. [TBAS 60/ İBAS 73/ TETTL 449/ BDVN 229/ TTBA 34].

cinsaçı (Ar.+T.): 1. Bostanbozan, küsküt (Cuscuta europaea). 2. Gövdesi iplikli ve uzun olan ve başka bitkilerin üzerine sarılıcı olan parazit bir bitki (Cuscupa epithimum). [İBAS 73/ TGİB 82/ TBS 135/ NEBAS 45/ TBAS 60/ TTBA 34/ TTBA 96/ TTABİ 72].

çadır çiçeği (Far.+T.): 1. Mahmude otu, kuzu sarmaşığı, keleh, uşak ağacı (Convolvulus arvensis). 2. Nilüfergillerden, Çin ve Amerika ırmaklarında yetişen, büyük yapraklı, pembe ve beyaz çiçekli bir bitki (Euryaleferox). [KT 191/TBAS 63/ TS 380/ İBAS 76/ TBS 138/ TSD 54/ BKTS 48/ TTBA 99/ TTBA 90/ TTBA 34/ BDVN 196/ TMTBA 7/ LMEBA 405/ TTABİ 60/ YATBT 13/ TTABİ 70/ TTABİ 74].

çakırdikeni- çakırdiken- çakır diken- çakır diken- çakır tiken- çahır tiken (Ar.+T.): 1. Maydanozgillerden, hekimlikte kullanılan bir bitki, deveelması, boğa dikeni (*Eryngium campestre*). 2. Kenger (*Gundelia tourneforti*). 3. Aptesbozan otu (*Sarcopoterium spinosum*). [KT 193/ MŞ II 73/ TBAS 63/ TS 384/ EM 120/ İBAS 76/ TKF 418/ TGİB 58/ NEBAS 46/ TBS 141/ LME 241/ DS 1045/ BKTS 49/ KFT 558/ KDB 4/ CFBİ 578/ TMTBA 7/ DS 1040/ TTBA 54/ TTABİ 103/ YATBT 13/ LMEBA 405/ TTBA 34].

çalı süpürgesi- çalisüpürgesi: 1. Kırmızı çiçekleri olan ve süpürge yapımında kullanılan bir bitki. 2. Güneş çiçeği, çakırdikeni (*Centaurea solstitialis*). [TTBA 34/ TTABİ 103/ TTABİ 71/ TTBA 92/ TBS 144].

çam otu: 1. Atkuyruğu (*Equisetum*). 2. Burç (*Viscum album*). 3. Kibrit otu (*Lycopodium clavatum*). [TBAS 66/ İBAS 77/ TGİB 96/ TBS 146/ TTBA 34].

çanakçatlattan: 1. Boynuzlu gelincik (*Glaucim corniculatum*). 2. Yaprakları çanak şeklinde olan ve genellikle kaya çatlaklarında yetişen bir bitki (*Umbilicus erectus*). [TBAS 66/ TBS 146/ TTBA 60/ TTBA 86/ TTABİ 68/ TTABİ 94/ TTABİ 97/ TTABİ 104].

çekem- çeken- çekim- çekkem- çeküm: 1. Burç (*Viscum album*), ökse otu. 2. Böğürtlen (*Rubus*). [TBAS 68/ İBAS 79/ BTS 133/ TBS 154/ DS 1110/ TTBA 23/ TTABİ 99].

çımkırık: 1. Küçük erik. 2. Küçük domates. [TTABİ 101/ TTBA 23].

çingil: 1. Küçük üzüm salkımı. 2. Çiçekleri çingırağa benzeyen, ince saplı bir bitki (*Briza maxima*). [KBS I 237/ TBS 158].

çomak- çomağ- çomah- çomak otu: 1. Ak çöpleme, çomak (*Veratrum album*). 2. Kılçıksız, taneleri içli bir çeşit buğday. [TBAS 76/ İBAS 85/ TGİB 271/ TBS 173/ TETTL 529/ TTBA 9].

çögür-çögür: 1. Çördük (*Hyssopus officinalis*). 2. Çöven (*Gypsophila*). 3. Ahlat ağacı. [TBAS 76/ TS 449/ İBAS 85/ SN 557/ KBS I 252/ BTS 145/ TETTL 532/ TTBA 9].

çöpleme-çöplemecik: 1. Düğün çiçeğigillerden, kökleri iç sürdürücü olarak kullanılan, karaçöpleme, yeşilçöpleme ve sarıçöpleme gibi türleri olan bir bitki, marulcuk, harbak, dokuz tepeli (*Helleborus*). 2. Yalan zeytin ağacı. [KT 224/ TS 451/ İBAS 85/ BTS 146/ NEBAS 51/ TBS 175/ LME 248/ DS 1289/ TETTL 535/ BDVN 608/ BKTS 59/ BDVN 186/ TTBA 23/ LMEBA 405/ TBAS 76/ BDVN 311/ TTABİ 99].

dağ sakızı: 1. Hindiba (*Cichorium*). 2. Kannık, kanlık, yemlik, yakı otu (*Scorzonera sublanata*). 3. Marul (*Lactuca*). [TBAS 83/ TBAS 83/ İBAS 88/ TTBA 104/ TTBA 35/ TTABİ 75/ TTABİ 103].

demircik: 1. Dişbudak, dişbudak ağacı. 2. Kızılcık (*Cornus sanguinea*). [TBAS 88/ TBAS 88/ TS 494 / İBAS 94/ TBS 203/ TTABİ 93/ TTBA 23].

dere gülü (T.+Far.): 1. Baldırıkara (*Adiantum*) 2. Baldıran (*Conium maculatum*). 3. Bir eğrelti türü (*Polystichum setiferum*). [TBAS 89/ İBAS 95/ TBS 205].

devedişisi: 1. Bir cins nar. 2. Sarı, iri taneli bir buğday çeşidi. 3. İri taneli mısır. 4. (Alhagi pseudoalhagi). [KT 253/ İBAS 97/ TGİB 23/ TBS 208/ TTBA 36/ TTBA 79/ TTBA 96/ TTABİ 73/ TTABİ 65].

develik-develek: 1. Dafne, defne. 2. Ebe gümece. 3. Lâbada (*Rumex*). [TTBA 23/ VHBA 13/ HATBA 10/ LMEBA 406/ TTABİ 96/ TBAS 90/ TS 513/ İBAS 98/ KM 110/ TGİB 87/ TBS 209/ LME 257/ BKTS 70].

dip: 1. Havuç. 2. Lahana. 3. Yer elması. 4. Şalgam. 5. Pancar ve kökü, şeker pancarı. [TTBA 9].

domuz elması-domuzelması: 1. Domuzağırşığı (*Cyclamen*). 2. Keme, domalan, yer mantarı (*Terfesia*). 3. Yabani elma (*Malus sylvestris*). [TBAS 94/ TBAS 94/ İBAS 101/ TBS 224/ BDVN 598/ HATBA 10/ TTBA 36/ TTBA 77/ TTABİ 64/ KT 271].

domuz otu: 1. Kumsallarda ve kayalıklarda yetişen sarı çiçekli ot. 2. Eğrelti otu. (*Dryopteris filix-mas*). [TS 559/ İBAS 102/ TBS 224/ TTABİ 64/ TTBA 77/ TTBA 36/ HATBA 10].

domuz soğanı: 1. Kardelen (*Galanthus ikariae*). 2. Arap sümbülü (*Muscari armeniacum*). 3. Macar şalgamı. [TBAS 94/ İBAS 102/ TBS 225/ TTBA 77/ TTBA 36/ TTABİ 64/ HATBA 10/ BDVN 218].

ekşi ot- ekşi otu: 1. Kuzukulağı (*Rumex acetosella*). 2. Ekşi pembe yonca çiçeği (*Oxalis articulata*). [TBAS 99/ İBAS 110/ TGİB 171/ TBS 237-238/ TTBA 54].

enlik: 1. Havacıva, şencer (*Alkanna tinctoria*). 2. Kökü kızıl ot, kırmızı kök, egnik (*Arnebia densiflora*). [TBAS 100/ İBAS 115/ KK 227/ RFLMT 64/ TBS 244/ AMATK 260/ LME 281/ DS 1754/ TETTL 726/ ACBA 130/ RMTBA 30/ LMEBA 406].

eşek otu: 1. Dağ çayı (*Salvia fruticosa*). 2. Korunga, evliya otu (*Onobrychis sativa*). 3. Köygöçüren mantarı (*Amanita phalloides*). 4. Ak hindiba (*Chondrilla juncea*). [TBAS 103/ TBAS 103/ TS 656/ İBAS 120/ NEBAS 61/ TBS 251/ ŞMS 98/ TTBA 37/ TTBA 77/ TTABİ 64/ HATBA 10].

eşekkulağı- eşek kulağı: 1. Sığırdiligillerden, çiçekleri beyaz ve menekşeye çalan kırmızı renkte, eczacılıkta kullanılan bir bitki, karakafes (*Melilotus officinalis* pall). 2. Misk çiçeği (*Knautia arvensis*). 3. Merbanböbeği (*Verbascum symes*). [KT 322/ TBAS 103/ TS 656/ ŞBA 359/ İBAS 120/ RFLMT 66/ NEBAS 61/ TBS 252/ BDVN 344/ BKTS 88/ TTBA 37/ TTBA 79/ TTBA 83/ TTBA 96/ TTABİ 65/ OABA 294/ TTABİ 73/ TTABİ 67/ HATBA 10].

gavşak: 1. Kestane (*Fagaceae*). 2. Kıyışak (*Silene vulgaris*). 3. Tohumunu kabarcıklı bir zar içinde saklayan, üzeri gri çizgili bir ağaç. 4. Buğday tarlalarında bulunan pembe ve sarı çiçekli bir çeşit ot. [TBAS 112/ İBAS 133/ TBS 269/ DS 1941/ TTABİ 101/ TTBA 24].

gelin çiçeği: 1. Yurdumuzun çeşitli yörelerinde bitkinin çiçeklerinden oyuncak gelin yapılır (Papaver rhoeas). 2. Soğanlı ve otsu bir süs bitkisi, ağlayangelin, şahtuğu (Fritillaria imperialis). 3. Sakız sardunya (Pelargonium peltatum). 5. Akça otu (Celosia cristata L. Amaranthaceae). [TBAS 113/ TS 742/ THBS 241/ TGİB 32/ NEBAS 68/ TBS 273/ TTBA 72/ TTBA 38/ İBAS 135/ TTABİ 63/ TTABİ 102/ THBS 241/ BDVN 157].

gelin gülü (T.+Far.): 1. Gelincik (Papaver). 2. Çuha çiçeği (Primula). 3. Lale (Tulipa). [TBAS 114/ TBAS 114/ BTS 241/ TTBA 72/ TTABİ 63/ TTBA 38/ TTABİ 102/ TTABİ 103/ İBAS 135/ DS 1980].

gelin otu: 1. Güveyfeneri (Physalis alkekengi). 2. Gelincik (Papaver). 3. Fener çiçeği (Kniphofia uvaria). [TBAS 114/ TBAS 114/ TS 743/ BKTS 96/ İBAS 135/ TTABİ 63/ TTBA 72/ TTBA 38/ BDVN 457/ TTABİ 102].

gelifeneri (T.+Rum.): 1. Gülgillerden, yaprak açmadan önce beyaz çiçek veren, kaplamacılıkta kullanılan yabancı ağaç, ilginç, kuş kirazı (Cerasus padus). 2. Bu ağacın reçel ve likör yapılan meyvesi. 3. Güveyfeneri (Withania somnifera). 4. Kuş kirazı (Prunus padus). 5. Yurdumuzda hem yabancı olarak bulunan hem de yetiştirilen bir bitki (Physalis alkekengi). [KT 377/ TBAS 114/ TS 742/ İBAS 135/ TBS 276/ TTABİ 102/ TTABİ 69/ TTABİ 103/ TTABİ 74/ TTABİ 63/ TTBA 99/ TTBA 87/ TTBA 38/ TTBA 72].

geyik dikeni 1. Ak diken (Rhamnus catharticus). 2. Aliç (Crataegus). 3. Cehri ağacı (Rhamnaceae) [TBAS 116/ TBAS 116/ TS 756/ İBAS 137/ NEBAS 69/ TBS 281/ BDVN 456/ TTBA 77/ TTBA 38/ TTABİ 64/ HATBA 10/ BDVN 506].

geyik otu: 1. Gazel otu, ak Girit otu (Dictamnus albus). 2. Sâter (Satureja hortensis). 3. Sedef otugillerden, bahçelerde süs olarak yetiştirilen güzel kokulu bir bitki (Dictamnus fraxinella). 4. Güvey otu (Origanum sipyleum). 5. Büyük çiçekli binbir delik otu (Hypericum calycinum). [TBAS 116/ TBAS 117/ TS 757/ İBAS 137/ MMŞM 432/ NEBAS 69/ TBS 282/ HHKA 139/ BDVN 237/ TTABİ 64/ TTBA 77/ TTBA 38/ BDVN 531/ HATBA 10].

göbelek: 1. Burç (Viscum album). 2. Kuzugöbeği (Boletus). 3. Yenilebilen bir mantar türü (Morchellaceae). [TBAS 120/ TBAS 120/ İBAS 140/ THBS 244/ TDES 157/ KBS I 373/ BTS 254/ NEBAS 70/ TBS 291/ DS 2116/ TETTL II 166/ BKTS 99/ TTABİ 94/ TTBA 25].

gömeç-gömeç otu: 1. Ebe gümeçi (Malva sylvestris). 2. Bir çeşit papatya, 3. Bir çeşit erik. [TBAS 121/ İBAS 140/ TBS 294/ DS 2149/ TETTL II 171/ TTABİ 101/ TTBA 25].

gülfatma (Far.+Ö.İ.) 1. Boynuzlu gelincik (Glaucim corniculatum). 2. Hatmi, Fatmaana gülü (Alcea pallida). [TBAS 124/ TBAS 124/ TGİB 22/ TBS 301/ TETTL II 202].

hasır otu (Ar.+T.): Hasır otugillerden, bataklıklarda yetişen düz, ince uzun ve dayanıklı olan yaprakları kıtık yapmaya, hasır ve zembil örmeye yarayan bir saz, su kamışı, kofa, kiliz (Typha). 2. Saksigüzeli (Echeveria). [KT 439/ TBAS 130/

TS 853/ İBAS 157/ RFLMT 89/ TGİB 266/ NEBAS 73/ TBS 315/ TSD 153/ BKTS 109/ CFBİ 581/ BDVN 222/ TTBA 88/ TTBA 39/ TTABİ 69/ BDVN 341].

herdemtaze- her dem taze (Far.+T.+Far.): 1. İt üzümü (*Solanum nigrum*). 2. Ölmez çiçek, ölmez otu. (*Helichrysum*). 3. Tavşan kirazı (*Ruscus aculeatus*). 4. Deniz lavantası (*Limonium sinuatum*). [TBAS 132/ TBAS 132/ İBAS 164/ RFLMT 93/ TGİB 138/ NEBAS 75/ TBS 322/ BDVN 619/ BDVN 370/ BDVN 541].

horozibiği- horoz ibiği- horuzibi (Far.+T.): "1. *Chrysanthemum segetum* L. (Compositae). Bir yıllık, otsu ve sarı çiçekli bir bitkidir. Gövdesi taze olarak yenir (Köyceğiz-Muğla). Bk. Dağlama. 2. Horozibiğigillerden, kırmızı çiçekleri horoz ibiğini andıran bir süs bitkisi (*Amaranthus*). 3. Kazgagası (*Corydalis*). 4. Gelin çiçeği (*Zantedeschia aethiopica*)." [KT 488/ TBAS 135/ TBAS 135/ TS 900/ İBAS 171/ RFLMT 96/ TGİB 242/ NEBAS 77/ TBS 329/ TSD 165/ BDVN 45/ BDVN 157/ TTABİ 65/ BDVN 508/ BKTS 114/ TTBA 39/ TTBA 79/ TTABİ 67/ TTBA 83/ HATBA 11/ OABA 295/ VHBA 13].

inci çiçeği- incü çiçeği: 1. Zambakgillerden, temren biçimindeki yaprakları arasında, ince bir sap üzerinde küçük çan biçiminde beyaz çiçekler açan bir süs bitkisi, müge (*Convallaria majalis*). 3. İlkbahar çiçeği, paskalya çiçeği (*Hatiora*). [TBAS 143/ KT 520/ TS 967/ İBAS 181/ RFLMT 104/ TGİB 74/ NEBAS 83/ TBS 342/ BKTS 120/ TTBA 92/ TTBA 39/ BDVN 105/ TTABİ 71].

itsarımşağı- itsarmışağı- it sarımşağı- it sarmışağı: 1. Deli salep, güz çiğdemi (*Colchium autumnale*). 2. İtoğanı (*Allium scorodoprasum*). 3. Sağanak da denen, keskin, fena kokulu bir çeşit ot, yabani sarımsak (*Allium ursinum*). [TBAS 145/ İBAS 184/ TBS 347/ HATBA 11/ TTABİ 103/ DS 2570/ TTABİ 64/ TTBA 40/ TTBA 77].

kaba: 1. Kabak. 2. Kavun. 3. Yapraklarının tüylü, yumuşak ve kaba bir yapısı olan bir bitki (*Malva nicaeensis*). [İBAS 186/ TBS 353/ DS 4527].

kağıt çiçeği (Far.+T.): 1. Akimen (*Achimenes Grandiflora*). 2. Çiçek kurulundaki yaprakları kağıda benzetilen bir süs bitkisi, saman çiçeği (*Helichrysum bracteatum*). [NEBAS 90/ TBS 358].

kamalak: 1. Sedir ağacı (*Cedrus libani*). 2. Çam türünden bir ağaç, soymuk (*Pinus*). [TBAS 150/ TBAS 150/ İBAS 190/ KBS I 456/ TGİB 57/ TBS 362/ KDB 4/ TTBA 26/ TTABİ 94].

kar çiçeği: 1. Kardelen (*Galanthus nivalis*). 2. Acı çiğdem (*Merendera trigyna*). 3. Çan çiçeği (*Leucojum aestivum*). 4. Manisa lâlesi (*Tulipa orphanidea*). 5. Ak çöpleme, dokuz tepeli (*Veratrum album*). 6. Yumrulu, sarı çiçekli otsu bir bitki, sarı kokulu (*Eranthis hyemalis*). [TBAS 159/ TBAS 159/ TBAS 160/ TS 1084/ İBAS 197/ RFLMT 110/ TGİB 97/ BTS 330/ TBS 371/ LME 388/ BKTS 132/ MOBA 108/ BDVN 171/ BDVN 608/ BDVN 190/ BDVN 360/ BDVN 311/ TTABİ 103/ TTBA 41/ LMEBA 408/ TTABİ 59].

karabiber-kara biber (T.+Rum.): 1. Karabibergillerin örnek bitkisi olan, zeytinsi, meyvelerin taneleri yuvarlak, yaprakları kalp biçiminde, tırmanıcı bir bitki (*Piper nigrum*). 2. Bu bitkinin baharat olarak kullanılan kuru ve siyah tanesi. 3. Bitki uçucu yağ içerir ve yakıcı lezzettedir. Bilinen karabiberle bir ilgisi yoktur (*Rosmarinus officinalis*). [KT 595/ TS 1075/ ŞBA 454/ MMŞM 442/ BTS 335/ NEBAS 93/ TBS 372/ İBAS 193/ KDB 4/ TBS 372/ EÇSBA 147/ BKTS 132/ TTBA 55].

karaca: 1. Çörek otu (*Nigella*). 2. Karamuk (*Agrostemma githago*). [TBAS 153/ TBAS 153/ İBAS 193/ TBS 384/ TTABİ 79/ TTABİ 93/ TTBA 26].

karadiken-kara diken: 1. Böğürtlen (*Rubus*). 2. Ala cehri, cehri (*Rhamnaceae*). 3. Kara çalı (*Asparagus acutifolius*). [TBAS 154/ TBAS 154/ İBAS 194/ TGİB 211/ NEBAS 94/ TBS 374/ TTBA 55/ KT 595/ KBS I 463/ DS 2642].

karagöz: "1. *Amelanchier parviflora* Boiss, (*Rosaceae*). 2 m kadar yükselebilen, kışın yaprak döken, dikensiz, küçük ve beyaz çiçekleri olan bir ağaççıktır. Meyve küçücük bir elma görünüşünde, önce kırmızı ve sonra siyah renkli ve tatlı lezzetlidir. Batı ve Orta Anadolu dağlarında yetişir ve meyvesi yenir (Çepni, Gemerek-Sivas). 2. Çengel sakızı (*Gundelia tournefortii*). 3. Gelincik (*Papaver rhoeas*)." [TBAS 155/ TBAS 155/ İBAS 194/ TBS 385/ BKTS 133/ TTABİ 68/ TTBA 55/ TTBA 84/ TTBA 97/ TTABİ 60].

karakafes (T.+Ar.): "1. *Symphytum* türleri (*Boraginaceae*) ne verilen genel ad. Çok yıllık, otsu ve tüylü bitkiler. Çiçek beyaz, pembe veya mavimsi renkli. *S. officinale* L. türü tedavi amacıyla kullanılır. Eş anl. Eşekkulağı, Kafes otu. 2. Kabalak (*Petasites hybridus*)." [TBAS 156/ TS 1077/ TBS 386/ TTBA 93/ TTBA 56/ TTBA 99/ TTABİ 74].

katırkuyruğu- katır kuyruğu: 1. Baklagillerden, çiçekleri sarı ve şemsiye durumunda olan acı bir bitki, zivircik. (*Anagyris foetida*). 2. Atkuyruğu (*Equisetum*). 3. Yıllanyastığı (*Arum italicum*). 4. Katırtırnağı (*Spartium junceum*). [KT 610/ MŞ II 178/ TBAS 162/ TBAS 162/ TS 1105/ EM 150/ İBAS 201/ RFLMT 114/ TBS 396/ ŞMS 106/ BDVN 54/ CFBİ 584/ MOBA 108/ TMTBA 12/ TTABİ 73/ TTBA 41/ TTBA 83/ TTBA 79/ HATBA 12/ TTBA 97/ OABA 296/ TTABİ 67/ TTABİ 65/ YATBT 28].

katırtırnağı- katır tırnağı: "1. *Spartium junceum* L. (*Leguminosae*). Çok yıllık, çalı görünüşünde ve sarı çiçekli bir bitkidir, özellikle tohumlan zehirlidir. Kurutulduktan sonra yakacak olarak kullanılır. Bk. Yasemin. Eş anl. Borcak (Akseki-Antalya), Borçoh, Boruk, Kuş çubuğu (İnebolu). 2. Baklagillerden, dalları çok ince, çiçekleri sarı, bazı türleri hekimlikte idrar söktürücü olarak kullanılan bir bitki (*Genista scoparia*). 3. Katır çiçeği (*Spartium junceum*)." [KT 610/ TBAS 162/ TS 1105/ İBAS 201/ RFLMT 114/ TGİB 249/ BTS 345/ NEBAS 97/ TBS 396/ BDVN 291/ BDVN 600/ TTABİ 73/ TTBA 41/ TTBA 97/ TTBA 79/ OABA 296/ HATBA 12/ TTABİ 65].

katran ağacı (Ar.+T.): 1. Toroslarda yetişen bir sedir türü, şerbin ağacı, katran ağacı (*Cedrus libani*). 2. Yabani ardıç (*Juniperus communis*). 4. Kara çam (*Pinus*)

nigra). [TBAS 162/ TS 1108/ İBAS 202/ RFLMT 115/ TGİB 57/ BTS 345/ NEBAS 98/ BKTS 138/ CFBİ 584/ BDVN 156/ TTBA 41/ BDVN 342/ BDVN 351/ LMEBA 409].

kayın ağacı: "1. Fagus (Fagaceae) türlerine verilen genel ad. 30-40 m kadar bir boya erişebilen ve kışın yaprak döken ağaçlar. Türkiye'de aşağıdaki türler bulunmaktadır. Fagus orientalis Lipsky- Doğu kayını. Bağnaz (Güney Anadolu). F. sylvatica L.- Avrupa kayını. 2. Gürgen ağacı, ak gülgen (Carpinus betulus)." [TBAS 164/ ŞBA 468/ İBAS 204/ RFLMT 115/ NEBAS 99/ TBS 402/ TSD 207/ BKTS 139/ BDVN 107/ BDVN 148/ BDVN 273].

kaz otu: 1. Genellikle çayırarda, yol kenarlarında, nemli ve killi topraklarda yetişen parlak sarı çiçekleri olan çok yıllık bir bitki (Potentilla anserina). 2. Çoban süzeği. 3. Gümüş otu. [ŞBA 475/ İBAS 205 / NEBAS 100/ BDVN 288/ BDVN 482].

kazankarası: 1. Ebe gümece. 2. Salep. [TBAS 165/ TBAS 165/ İBAS 204/ BTS 348/ NEBAS 99/ TBS 405/ DS 2710/ TTABİ 70/ TTBA 41/ TTBA 89].

keklik çiğdemi: 1. Karga soğanı, kuzgun kılıcı. (Gladiolus italicus). 2. Keklik çiğdemi (Gynandris sisyrrinchium). [TBAS 168/ İBAS 208/ TBS 417/ BKTS 142/ BDVN 295/ TTABİ 64/ HATBA 12/ TTBA 77/ TTBA 41].

keklik otu-keklik: 1. Dağ reyhanı (Ziziphora clinopodioides). 2. Karaca ot (Helleborus orientalis). 3. Kara hindiba (Taraxacum). 4. Mercanköşk (Origanum vulgare). 5. Kekik (Thymus glaber). [TBAS 168/ TBAS 168/ İBAS 208/ TGİB 20/ TBS 417/ HATBA 12/ TTABİ 103/ TTBA 77/ TTABİ 64/ TTBA 41/ BDVN 429/ MOBA 108/ BDVN 586].

kılıç otu: 1. Yaraları iyileştirmekte kullanılan söğüt yaprağı gibi yaprakları ve sarı çiçekleri olan bir ot (Achillea biebersteinii). 2. Yaprakları kamışa benzeyen, kenarları keskin ve kısa bir ot. 3. Arapsaçı otu. 4. Bataklik süseni. 5. Kantaron. 6. Karga soğanı. [KT 643/ TBAS 173/ TBAS 173/ İBAS 216/ RFLMT 120/ TGİB 126/ NEBAS 103/ TBS 430/ BDVN 14/ DS 2798/ BDVN 335/ TTBA 42/ TTBA 90/ TTABİ 70/ BDVN 326].

kılık: 1. Palamut. 2. Kuru fasulye. 3. Bir çeşit küçük mantar. 4. Fındık büyüklüğünde, turşusu ve reçeli yapılan bir yaban meyvesi. 5. Çam, meşe, ardıc vb. ağaçların meyveleri. [TTABİ 101/ TTBA 26].

kızılca: 1. Koçlama mantarı. 2. Yabanî pancar. 3. Kızıla çalan bir çeşit buğday. [TBAS 176/ TBAS 176/ TS 1177/ RFLMT 122/ TGİB 46/ TBS 446/ DS 2864/ TTABİ 93/ TTBA 26].

kocabaş- kocabaşı: 1. Pancar (kocabaşı). 2. Turp. 3. Lahana. 4. Gengel. 5. Mavi renkli çiçeği ve nohut büyüklüğünde tohumu olan bir buçuk metre boyundaki dikenli bir ot. [OABA 298/ DLTMY 197/ TTBA 97/ TTBA 84/ TTBA 56/ TTABİ 68/ TTABİ 73/ TTABİ 78/ DLTMY 197/ TTBA 83/ TTBA 42/ TTBA 97/ OABA 298/ TTABİ 67/ TTABİ 73/ TBAS 179/ TS 1193/ TBS 455/ LME 402].

kovan otu: 1. Yüksük otu. 2. Oğul otu (*Melissa officinalis*). 3. Ölmez çiçek. [KT 666/ TBAS 183/ TBAS 183/ TS 1224/ İBAS 225/ RFLMT 124/ TKF 442/ NEBAS 108/ TBS 464/ AMATK 306/ YİŞ 795/ BDVN 390/ TTBA 42/ YATBT 31/ TMTBA 13/ LMEBA 410].

köpek otu: 1. Boz ot (*Marrubium vulgare*). 2. Yalancı ısırgan (*Ballota nigra*). 3. Tatarcık (*Ixiolirion tatricum*). [TBAS 185/ TBAS 185/ ŞBA 546/ İBAS 226/ TGİB 126/ NEBAS 109/ TBS 471/ HATBA 13/ TTBA 42/ TTBA 78/ TTABİ 64].

köpek soğanı 1. Akyıldız. 2. Yabani sarımsak. 3. Soğan. 4. Toprak altında soğanı olan yabancı bir bitki (*Ornithogalum*). [TBAS 185/ TBAS 185/ TS 1232/ İBAS 227/ TGİB 170/ TBS 471/ TTBA 78/ TTBA 42/ HATBA 13/ TTABİ 64].

kurt otu: 1. Civanperçemi (*Achillea mobilis*). 2. Kurtboğan (*Aconitum*). 3. Kara ban otu (*Hyoscyamus niger*). [TBAS 189/ TBAS 189/ İBAS 232/ TGİB 144/ TBS 483/ TTBA 43/ TTBA 78/ HATBA 13/ TTABİ 65].

kuş üzümü: 1. Siyah çekirdeksiz ufak üzüm (*Cerasus angustifolia*). 2. Ahududu. 3. Kişniç. [KT 699/ TBAS 191/ TBAS 191/ TS 1271/ İBAS 235/ RFLMT 128/ NEBAS 112/ TBS 485/ TSD 234/ LMEBA 410/ HATBA 13/ TTABİ 65/ TTBA 78/ TTBA 43].

Macar (Ö.İ.) : 1. Bir çeşit yabancı pancarı. 2. Koyu sarı renkli, üstünde kırmızı benekler olan fasulye. 3. Küçük taneli kırmızı buğday. [DS 3098].

mancar-mancarlık (<?+T.): 1. Pancar. 2. Lahana, karalahana. 3. Ispanak, yabancıspanağı. 4. Pazı. 5. Yenilen bir çeşit ot. 6. İnce yapraklı, ince köklü bir çeşit labada. 7. Yaprakları pancar yaprağına benzeten bir bitki (*Rumex pulcher*). [TGİB 46/ TBS 510/ DS 3118/ TTABİ 96/ TTBA 27/ VHBA 13].

mayasıl otu (Ar.+T.): 1. Bir deri hastalığına karşı kullanılan, pek çok çeşidi bulunan bitki türleri, altın otu (*Ceterach officinarum*). 2. Acı yavşan (*Digitalis purpurea*). 3. Boz ot. 4. Kantaron (*Hypericum perforatum*). 5. Yer çamı (*Ajuga chamaepitys*). 6. Yüksük otu. 7. Mayasıl tedavisinde kullanılan bir bitki (*Achillea nobilis*). 8. Bin bir delik otu, yara otu. [KT 761/ TBAS 202/ TBAS 203/ TS 1355/ İBAS 253/ TGİB 20/ BTS 431/ NEBAS 120/ TBS 515/ BDVN 29/ BDVN 238/ BDVN 327/ TTBA 44/ TTABİ 103].

mine çiçeği (Far.+T.): 1. Mine çiçeğigillerden, yaprakları karşılıklı ve oymalı, çiçekleri başak durumunda alacalı, mavi veya menekşe renginde, sapı dört köşeli olan güzel kokulu bir bitki (*Verbena officinalis*). 2. Bu bitkinin çiçeği. 3. Güvercin otu. [KT 808/ TS 1399/ ŞBA 615/ İBAS 262/ TGİB 274/ NEBAS 124/ TBS 532/ TTBA 44/ BDVN 609].

misk otu (Ar.+T.): 1. Yavşan (*Artemisia vulgaris*). 2. İki çeneklilerden, 50-100 santimetre boyunda, sarımtırak renkli, şeker, uçucu yağ, A ve B vitaminleri içeren güzel kokulu bir bitki (*Calamintha officinalis*). 3. Koyun otu. 4. Mukallid otu. 5. Soğulcan otu. [TBAS 209/ İBAS 263/ NEBAS 124/ BDVN 21/ BDVN 398/ BDVN 576/ LMEBA 411/ BDVN 82/ BDVN 129/ BDVN 185].

onbiray çiçeği: 1. Çuha çiçeği (Primula). 2. Gelinduvağı (Bougainvillea glabra). [NEBAS 130/ TBS 549].

öküzgözü-öküz gözü: 1. Birleşikgillerden, sarı renkte, papatyayı andırır bir çiçek ve onun bitkisi, sığırögzü, mastı çiçeği, arnika (Arnica montana). 2. Nergis. 3. Kaliteli, kendine özgü kokusu olan şarap üretilen, orta kalın kabuklu, siyah renkli bir tür üzüm (Vitis vinifera). [KT 399/ TBAS 219/ TBAS 219/ TS 1536/ TS 1536/ İBAS 280/ TKF 454/ NEBAS 132/ TBS 556/ BDVN 65/ TTABİ 67/ TTBA 98/ TTABİ 73/ HATBA 14/ OABA 300/ TTBA 83/ TTBA 45]

pire otu: 1. Karnıyarık (börülce) nevi. 2.Civanperçemi. 3. Yüksekliği 25-50 santimetre olan, parçalı yapraklı, soluk veya koyu pembe çiçekli, böcekleri özellikle pireleri öldürmek amacıyla kullanılan otsu bir bitki, Oltu otu, piremakan (Tanacetum coccineum). [KT 983/ TBAS 226/ TBAS 226/ TS 1609/ İBAS 287/ TGİB 75/ NEBAS 138/ TBS 586/ LME 468/ DS 3458/ BDVN 331/ BDVN 471/ BDVN 493/ BDVN 94/ BDVN 259/ LMEBA 411/ TTBA 45/ TTBA 78/ HATBA 14/ TTABİ 65].

sarı zambak- sarızambak- sarı zambak (T.+Ar.): 1. Sarı çiçekli zambak. 2. Çiriş. 3. Aşnan çiğdemi. [TBAS 238/ İBAS 302/ NEBAS 147/ TTBA 58/ BDVN 312/ BDVN 337/ TS 1706].

sazak: 1. Mersin. 2. Çam ağacı. 3. Sulak ve sazlık alanlarda yetişen bir bitki (Juncus inflexus). [TBAS 239/ TS 1717/ İBAS 303/ TBS 625/ TTABİ 94].

sıcak otu: 1. Acı yavşan (Artemisia absinthium). 2. Kısamahmut otu (Teucrium polium). [TBAS 241/ TBAS 241/ İBAS 310/ TBS 630/ TTBA 46].

sıçankulağı- sıçan kulağı: 1. Myosotis denilen çiçek, boncuk otu. 2. Farekulağı (Anagallis arvensis). 3. Mersin. 4. Beş parmak otu. 5. Mavi unutmabeni. [KT 1077/ TBAS 241/ TS 1747/ İBAS 311/ KBS II 763/ RFLMT 167/ NEBAS 149/ TBS 630/ BDVN 41/ TTABİ 67/ TTABİ 73/ TTABİ 65/ HATBA 14/ OABA 300/ TTBA 98/ TTBA 83/ TTBA 79/ TTBA 46/ BDVN 161/ BDVN 406/ LMEBA 412].

sıtma otu: 1. Eupatorium cannabinum L. (Compositae). 1 m kadar yükseklikte, çalı görünüşünde, otsu, tüylü ve çok yıllık bir bitki. Çiçekler kırmızı, pembe veya beyaz renkli. 2. Kırmızı kantaron. 3. Kurşun otu. 4. Yavşan. 5. Sıtma tedavisinde kullanılan bir bitki (Plantago major). [TBAS 243/ TBAS 243/ İBAS 312/ BTS 589/ NEBAS 150/ TBS 635/ DS 3621/ TTBA 46].

siyırma: 1. Taze fasulye. 2. Taze börülce. 3. Hayvanlara yedirilen bir çeşit dikenli bitki. [TTABİ 99/ TTBA 28].

sinekanadı: 1. Kekik (Thymus). 2. Mercanköşk (Origanum majorana) 3. Elle ufalanmış irice tütün. 4. Yapraklarının yapı ve duruş bakımından sinek kanadına benzemesi sebebiyle bu adı alan bir bitki (Origanum micranthum). [TBAS 244/ TBAS 244/ KBS II 783/ TBS 640].

solucan otu: “1. Tanacetum vulgare L. (Compositae). 60-120 cm yükseklikte, çok yıllık ve sarı çiçekli bir bitki. Kuvvet verici, iştah açıcı ve kurt düşürücü olarak

kullanılır. 2. Birleşikgillerden, Karadeniz ve Doğu Anadolu bölgelerinde yetişen, 15-35 santimetre yüksekliğinde, yuvarlak yapraklı çiçekleri solucan düşürücü olarak kullanılan çok yıllık ve otsu bir bitki (*Pelargonium endlicherianum*). [KT 1098/ TBAS 247/ TBAS 247/ TS 1788/ İBAS 318/ TGİB 179/ NEBAS 152/ TBS 648/ HATBA 14/ TTBA 46/ TTBA 78/ TTABİ 65].

sütlüce: 1. Bir cins sütleğen (*Euphorbia altissima*). 2. Dügün çiçeği (*Ranunculus*). 3. Mantar. [KT 1118/ TS 1836/ İBAS 325/ KBS II 829/ TBS 668/ EÇSBA 158/ BDVN 268/ TTABİ 93/ TTABİ 95/ TTBA 28].

şakşak: 1. Sarı çiçekli bir bitki. 2. Dağda biten, ekşimsi bir ot. 3. Gelincik bitkisi. [DS 3737-3738/ TTABİ 105/ TTBA 62].

tarak otu-tarak ot: 1. Dereotu (*Anethum graveolens*). 2. Feşçitarağı (*Dipsacus laciniatus*). 3. İğnelik (*Erodium acaule*). [KT 1180/ TBAS 259/ TBAS 259/ TS 1906/ İBAS 344/ KK 330/ NEBAS 163/ TBS 685/ EOS 167/ TTABİ 71/ TTABİ 74/ TTABİ 101/ TTBA 100/ TTBA 92/ TTBA 47].

tavşankulağı-tavşan kulağı: 1. Çuha çiçeğigillerden, kalp biçiminde geniş yapraklı, beyaz, pembe, şarap rengi çiçekli bir bitki, buhurumeryem, siklamen (*Cyclamen coum*). 2. Navruz. 3. Top yayılğan (*Convolvulus lineatus*). 5. Köpek dili. [KT 688/ TBAS 262/ TS 1923/ TGİB 143/ TBS 693/ TTBA 80/ TTBA 98/ TTBA 84/ TTBA 48/ OABA 301/ TTABİ 73/ HATBA 15/ TTABİ 66/ TTABİ 67/ BDVN 221/ BDVN 124/ LMEBA 413/ İBAS 347/ RFLMT 184/ NEBAS 165].

tavşantopuğu: 1. Salep (*Orchis*). 2. Tavşan elması (*Pyraecantha coccinea*). 3. Tavşan kirazı (*Ruscus aculaetus*). 4. Sarı renkli, top biçiminde bir kır çiçeği. 5. Toprak altında toparlak yumrusu olan bir bitki (*Anacamptis pyramidalis*). [TBAS 263/ TBAS 263/ İBAS 347/ KBS II 870/ TBS 694/ TTBA 98/ TTBA 84/ TTBA 80/ TTBA 48/ HATBA 15/ OABA 301/ TTABİ 66/ TTABİ 67/ TTABİ 73].

temre otu-temra otu: 1. Kırlangıç otu (*Chelidonium majus*). 2. Oğul otu (*Melissa officinalis*). 3. Temre hastalığı tedavisinde kullanılan bir bitki (*Heliotropium europaeum*). 4. [TBAS 265/ TBAS 265/ İBAS 349/ TBS 699/ DS 3876/ TTBA 48].

tilki üzümü: 1. Üzüm envaı, it üzümü (*Solanum nigrum*). 2. Paris incompleta Bieb. (*Liliaceae*). Çok yıllık otsu bir bitki. Meyveler olgunlukta siyah renkli. Hamsiköy (Trabzon) çevresinde zehirli bir bitki olarak tanınır. 3. Yaban yasemini. 4. Böğürtlen (*Rubus discolor*). [KT 1292/ MŞ II 87/ TBAS 267/ TBAS 267/ TS 1982/ İBAS 353/ KM 146/ NEBAS 167/ TBS 706/ BDVN 440/ BDVN 556/ TTBA 48/ HATBA 15].

topalak-topalah-tobalak-topalağ: 1. Hünnapgillerden, yapraklarından yeşil boya çıkarılan bir bitki (*Rhamnus clorophorus globosus*). 2. Toprak altında toparlak yumruları olan bitki (*Anemone blanda*). [TBAS 268/ TBAS 268/ TS 1991/ EM 189/ İBAS 355/ KK 335/ KBS II 912/ RFLMT 189/ ŞMK 208/ HBH 333/ KM 147/ MMŞM 466/ TKF 469/ TGİB 85/ TBS 711/ HKHT 555/ TE 2009/ AMATK 355/ HHKA 200/ MNT 856/ HKHTM 814/ ETFT 369-370/ LME 540-553/ ABY 493/ DS 3962/ YİŞ 1099/ KFT 1072/ CFBİ 592/ MOBA 107/ BDVN 223/ ŞMS

124/ ACBA 140/ TBAS 268/ LMEBA 413/ TTABİ 95/ TTBA 28/ RMTBA 31/ TMTBA 19/ YATBT 46].

uškun-uşgun-uşhun: 1. Karabuğdaygillerden, yaprakları yürek biçiminde, kökü dıştan sincabi ve içten sarı renkte olan bir ravent türü (*Rheum rhaponticum*). 2. Keçikulağı dahi denilen bir nebat. 3. Bektaşî üzümü. [KT 1279/ TS 2039/ İBAS 364/ DLT 925/ KBS II 972/ MMŞM 468/ TGİB 211/ TBS 722/ DS 4045/ CFBİ 593].

yara otu: 1. Dağ çayı. 2. Kantaron. 3. Halk arasında yaralara iyi geldiğine inanılan bitki (*Anthyllis vulneraria*). 4. Yara tedavisinde kullanılan bitki türü (*Asphodeline tenuior*). 5. Bin bir delik otu, mayasıl otu. [TBAS 281/ TBAS 281/ TS 2133/ ŞBA 801/ İBAS 375/ RFLMT 201/ TGİB 199/ NEBAS 177/ TBS 752/ BDVN 67/ DS 4181/ BDVN 327/ TTBA 49/ İBAS 371/ BDVN 242/ BDVN 424]

yer elması-yerelması: 1. Birleşikgillerden, kök sapları yumru durumunda olan bir bitki (*Helianthus tuberosus*). 2. Bu bitkinin besin olarak yararlanılan kök sapı. 3. Adamotu (*Mandragora officinarum*). [KT 305/ TBAS 284/ TS 2170/ İBAS 377/ TGİB 98/ NEBAS 179/ TBS 765/ TSD 399/ BDVN 332/ TTBA 49/ TBYBA 31].

yer sarmaşığı: 1. Menekşe renginde çiçekler açan, boyu 25 cm'e ulaşan çok yıllık bir bitki (*Glechoma hederaceum*). 2. Gebre otugillerden, nemli yerlerde, duvar diplerinde yetişen bir bitki (*Cleome*). 3. Tarla sarmaşığı (*Convolvulus arvensis*). [TS 2172/ ŞBA 806/ NEBAS 179/ TBS 767/ THBS 251/ TTBA 49/ BDVN 296].

yersomunu-yer somunu (T.+Rum.): 1. Toprak içinde büyük, toparlak bir yumrusu vardır ve somuna benzetilmiştir (*Leontice leontopetalum*). 2. Domuzağırşığı (*Cyclamen coum*). 3. Macar şalgamı, domuz soğanı. [TBAS 285/ İBAS 378/ TGİB 136/ BDVN 218/ TTBA 49/ TBS 768].

yılan çiçeği: 1. Civanperçemi (*Achillea aleppica*). 2. Ölmez çiçek (*Helichrysi*). 3. Kıvrımlı eğrelti otunun bir türü. [TBAS 286/ TS 2179/ İBAS 379/ TBS 770/ DS 4265/ TTBA 78/ TTBA 49/ HATBA 15/ TTABİ 65].

yılandili-yılan dili: 1. Bağa. 2. Civanperçemi (*Achillea aleppica*). 3. Yılandıyastığı (*Arum Alpinum*). 4. Küçük eğrelti otu (*Ophioglossum*). 5. İtalyan sığırdili bitkisi (*Anchusa azurea*). [TBAS 286/ TBAS 286/ TS 2179/ İBAS 379/ TGİB 136/ TBS 774/ TTBA 49/ TTBA 80/ TTBA 84/ TTBA 98/ HATBA 15/ TTABİ 66/ TTABİ 67/ TTABİ 73/ BDVN 425/ DS 4265]

yoğurt çiçeği: "1. *Anthémis altissima* L. Bir yıllık otsu bir bitkidir. Dil şeklindeki çiçekler beyaz, tüp şeklinde olanlar sarı renklidir. Yoğurt satıcıları, gölge yapması ve koku vermesi için, bu türün çiçekli dallarını bakraçlarının üzerine koyarlar. *A. hyalina* DC. türüne de aynı ad verilmektedir. Bu türlerin çiçekleri Gaziantep bölgesinde, Alman papatyası (*Anthémis nobilis* L.) yerine kullanılmaktadır. 2. Manisa lâlesi (*Tulipa orphanidea*)." [TBAS 287/ TBAS 298/ TS 2186/ İBAS 380/ TBS 778/ TTBA 49].

SONUÇ

Çok anlamlılık, bir göstergenin birden çok anlama sahip olmasıdır. Bir gösterge, bir anlamla var olur ve daha sonra temel anlamıyla bağlantılı ya da bağlantısız yan anlamlar edinir. Bir göstergenin varlığı ne kadar eski ise onun çok anlamlı olma ihtimali o derece fazladır. Anlam olaylarının meydana gelmesinde ve anlam değişmelerinin oluşmasında süre faktörü, bu manada etkilidir. Sürenin yanında çevresel faktörler de çok anlamlılığa doğrudan doğruya etki eder. Farklı dilleri konuşan, iki farklı bölgede yaşayan insanların birbirleri ile etkileşim halinde olması, kullandıkları dili ve söz varlıklarını belirli bir ölçüde etkiler. Alıntılar bu anlamda değerlendirilebilir. Bunlarla birlikte çok anlamlılığı etkileyen daha başka faktörler de söz konusudur. Aktarmalar ve benzetmeler özellikle çok anlamlılığın yaygınlaşmasında rol oynayan faktörlerdendir. Renk, şekil, tat vb. açılardan değerlendirilen göstergeler, belli ortaklıkları bulunan farklı öğelere, aynı adın verilmesine sebep olabilir. Bu sayede de bir adın birden çok anlamı ortaya çıkar. Benzer bir durum aktarmalar için de söylenebilir. Doğadan insana, insandan doğaya, hayvandan bitkiye, bitkiden hayvana vb. aktarmalarda iki farklı kavramın aynı adla adlandırıldığı örneklere rastlanmaktadır. Dil içerisinde dilsel bir unsur olarak kabul edilen argo da çok anlamlılığın oluşmasında oldukça etkilidir.

Çok anlamlılık, bitki adları özelinde ele alındığında çok zengin bir söz varlığıyla karşı karşıya kaldığımızı söyleyebiliriz. Bu zenginliğin temelinde ad ile anlam arasındaki sıkı bağ yatmaktadır. Bitkilerin adlandırılmasında oldukça etkili olan benzetmeler ve aktarmalar anlamlar üzerinde de etkilidir. Birtakım ortaklıklar adlandırmaları etkileyerek, aynı adın farklı kelimelere verilmesine neden olmuştur. Dolayısıyla da bir ad birden fazla bitkiye ad olmuş ve aynı ad birden fazla anlamı içerdiği için çok anlamlı bir kelime ortaya çıkmıştır. Buna ilave olarak benzetme ve aktarmaların yanında eksik ve yanlış bazı söylemlerin yayılmasının da çok anlamlılığa etki ettiği görülmüştür. Bitki adları alanı bunun örneklerinin görülmesi açısından oldukça zengin bir alandır. Sonuç itibariyle bu ve buna benzer birçok sebeple oluşan çok anlamlılık durumu, taradığımız 70 eser ve elde ettiğimiz 150 çok anlamlı bitki adı maddesi ile bir zenginlik oluşturmaktadır. Yetiştikleri yerlerin benzer yerler olması, şekil açısından benzer özelliklere sahip olmak, aynı rengi taşımak, tadlarının benzer olması, aynı organa ya da aynı eşyaya benzetilmeleri gibi ortaklıklar bitki adlarında çok anlamlılığı meydana getiren ortaklıklardır. Bu ortaklıklar neticesinde aynı adın birden fazla bitkiye ad olduğunu, dolayısıyla da bir adın birden fazla anlam taşıdığını ifade edebiliriz. Elde edilen bütün verilerle birlikte ortaya konan bu inceleme, hem Türk dilinin zengin söz varlığını ortaya koyma açısından hem de çok anlamlılık ile bitki adları arasındaki ilişkiyi açıklama açısından önem taşımaktadır.

KISALTMALAR

Ar. : Arapça

Çin. : Çince

Bk./ bkz. : Bakınız.

Eş anl. : Eş anlamlı

Far. : Farsça

Gr. : Grekçe

İng. : İngilizce

Krş. : Karşılaştırınız.

Lat. : Latince

Mac : Macarca

Öİ : Özel İsim

Rum. : Rumca

syf. / s. : Sayfa

T. : Türkçe

TDK : Türk Dil Kurumu

Yun. : Yunanca

<? : Kökeni bilinmiyor.

ABY: Abdulvehhab bin Yusuf'un Müntahab-ı fi't-Tıbb'ı.

ACBA: Alâ'im-i Cerrâhin'de Geçen Bitki Adları.

AMATK: 'Abdulvehhâb'ın Müntehab Adlı Tıp Kitabı

BDVN: Illustrated Polyglottic Dictionary of Plant Names in Latin, Arabic, Armenian, English, French, German, Italian and Turkish Language.

BKTS: Burhân-ı Katı'da Yer Alan Türkçe Sözcükler ve Deyim Dizini.

BTS: Biyoloji Terimleri Sözlüğü.

CEBA: Yetiştigi/Geldiği Coğrafya Veya Etnik Adlandırmayla Oluşturulan Bitki Adları.

CFBİ: Câmi'ü'l-Fürs Örneğinde XVI. Yüzyıl Bitki İsimleri.

DLT: Kaşgarlı Mahmud- Divânu Lugâti't-Türk.

DLTMY: Baş, Kafa, Ser Kelimelerinin Eş Anlamlılığı ve Baş

Kelimesinin Divanü Lugati't-Türk Merkezli bir Yaklaşım.

DS: Derleme Sözlüğü.

EATBT: Eski Anadolu Türkçesinde Eczacılık Terimleri ve Bu Terimlerin Tıp, Botanik, Zooloji, Madencilik, Kimya Terimleriyle İlişkileri.

EÇSBA: Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'nde Yer Alan Bitki Adları.

EM: Edviye-i Müfrede.

EOS: Eski Oğuzca Sözlük-Bahşayış Lügati.

ETFT: Et-Teshil Fi't-Tıbb

ETG: Eski Türkçenin Grameri.

EUTSV: Eski Uygur Türkçesi Söz Varlığı.

HATBA: Türkiye Türkçesinde Hayvan Adlarından Türetilmiş Bitki Adları.

HBH: Hekim Bereket- Hulâsa, Metin-Sözlük.

HBTM: Hekim Bereket- Tuhfe-i Mübârizi, Metin-Sözlük.

HHKA: Hekim Hayreddin'in Kitab-ı Akrabadin'i.

HKHT: Hazâ Kitâb-ı Hulâsa-i Tıbb Cerrâh Mes'ûd (Giriş-İnceleme-Metin-Dizinler).

HKHTM: Haza Kitab u Hukema-yı Tertib-i Mu'alece Adlı Eser Üzerine Bir Dil İncelemesi.

İBAS: İlaç ve Bitki Adları Sözlüğü.

KBS I / KBS II: Türkiye Türkçesindeki Türkçe Sözcüklerin Köken Bilgisi Sözlüğü I (A-N)/ II (O-Z).

KDB: Karacaoğlan'ın Dünyasında Bitkiler.

KFT: Kitâbü'l-Felâhat Tercümesi.

KK: Kitâb-ı Kânûnçe, İnceleme-Metin-Dizin.

KM: Kitâbü'l-Mühimmât.

KT: Kamus-ı Türki.

KTS: Karahanlı Türkçesi Sözlüğü.

LME: Lügat-ı Müşkilat-ı Ecza - Derviş Siyahi Larendevi.

LMEBA: Lügat-i Müşkilât-ı Eczâ'da Türkçe Bitki Adları.

MMŞM: Muhammed bin Mahmûd-ı Şirvânî-Mürşid [Göz Hastalıkları].

MN: Mücerreb-nâme.

MNT: Muyiddin Mehi'nin Müfid (Nazmü't-Teshil) Adlı Eseri ve Bu Eserin XV. Yüzyıl Türk Tıp Dilinin Oluşmasındaki Yeri.

MOBA: Kenzû's-Sıhhatü'l-Ebdâniyye Eser-i Mürşid-i Osmâniyye'de Bitki Adları.

MŞ I/ MŞ II: Müntahab-ı Şifâ I-II.

NEBAS: Bitki Adları Sözlüğü.

OABA: Türkiye Türkçesinde Organ Adlarıyla Oluşturulmuş Bitki Adları.

RB: Revnak-ı Bustan.

RFLMT: Ebulfeyz Mustafa Efendi-Risâle-i Feyziyye fî Lügâti'l-Müfredâti't-Tıbbiyye.

RMTBA: Risâle-i Mu'âlece'ye Göre XVI. Yüzyıl Türkçesinde Tıbbi Bitki Adları.

SN: Süheyl ü Nev-bahâr, Metin, Aktarma, Art Zamanlı Anlam Değişmeleri, Dizin.

ŞBA: Kabalcı Şifalı Bitkiler Ansiklopedisi.

ŞMK: Şirvanlı Mahmud Kemâliyye, Giriş- İnceleme- Cümle Bilgisi-Metin- Sözlük.

ŞMS: Şirvani Mahmud- Sultâniyye.

TAH: Tercüme-i Aynü'l-Hayat'ta Şekil ve Zaman Ekleri.

TBAM: Tıbbi Bitkiler Atlası.

TBAS: Türkçe Bitki Adları Sözlüğü.

TBS: Türkiye Bitkileri Sözlüğü.

TBYBA: Tunceli'nin Bazı Yöresel Bitki Adları.

TDES: Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü.

TE: Ahmedî, Tervihü'l-Ervâh

TETTL/ TETTL II: Tarihi ve Etimolojik Türkiye Türkçesi Lügatı.

TGİB: Türkiye'nin Geleneksel İlaç Bitkileri.

THBS: Türk Bilişsel Budun Dil Bilimine Giriş, Türk Halk Bitki Sınıflandırmaları/ Temel Aşamalar.

TKF: İbn Avvâm- Terceme-i Kitâbü'l- Filâha [Ziraat Kısmı].

TKS: Terceme-i Kâmilü's-Sinâ'a (Giriş-İnceleme-Metin-Dizin).

TMTBA: XIV-XV. Yüzyıl Tıp Metinlerinde Türkçe Bitki Adları.

TS: Türkçe Sözlük.

TSD: Tarama Sözlüğü.

TTABİ: Türkiye Türkçesi Ağızlarında Bitki ve Hayvan İsimleri.

TTBA: Türkiye Türkçesinde Bitki Adları.

UUF: Felahat-name.

VHBA: Vezirköprü ve Havza Ağızlarında Yabani Bitki Adları.

YATBT: XIV. ve XV. Yüzyıl Anadolu Türkçesi Botanik Terimleri.

YİŞ: Yadigar-ı İbn-i Şerif.

KAYNAKÇA

AKSAN, D. (1958). Anlam Alışverişi Olayları ve Türkçe. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten* , 9 , s. 207-273.

AKSAN, D. (1962). Türk Anlam Bilimine Giriş-Anlam Değişmeleri I. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten* , 13 , s. 167-184

AKSAN D. (1999). *Anlambilim, Anlambilim Konuları ve Türkçenin Anlambilimi*. Ankara: Engin Yayınları.

AKSAN, D. (2006/2009). *Anlambilim Konuları ve Türkçenin Anlambilimi*. Ankara: Engin Yayınevi.

AKSAN, D. (2015). *En Eski Türkçenin İzlerinde-Orhun ve Yenisey Yazıtları Üzerinde Sözcükbilim, Anlambilim ve Biçembilim İncelemelerinin Aydınlatığı Gerçekler*. İstanbul: Bilgi Yayınları.

AKŞEHİRLİ, S. (2004). *Temel Anlambilim (Semantik) Kavramları Üzerine Bir İnceleme*. Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yeni Türk Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

AKTAŞ, E. G. (2010). *'Abdulvehhâb'ın Müntehab Adlı Tıp Kitabı (İnceleme-Metin-Dizinli Sözlük)*. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Sivas.

ALKAYIŞ, F. (2007). *Türkiye Türkçesinde Bitki Adları*. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Kayseri.

AYDIN, M. B. (2011). *İbn Avvâm- Terceme-i Kitâbü'l- Filâha [Ziraat Kısmı], Çevirimetin-İnceleme-Sözlük*. İstanbul: Kitabevi Yayınları.

AYTAÇ, A. (2015). *Kitâbü'l-Felâhat Tercümesi*. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Çanakkale.

BAKIR, Y. (1996). *Türkçedeki Çokanlamlı Sözcüklere İlişkin Anlambilimsel Bir Değerlendirme- Çokanlamlı Sözcüklerin Öğretimine Yönelik Bir Gözlem (A-I Harfleri)*. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

BAYAT, A. H. ve Okumuş N. (2004). *Muhammed bin Mahmûd-ı Şîrvânî-Mürşid [Göz Hastalıkları]*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları.

BAYTOP, A. (1995). *Bitkilerin Bilimsel Adlarındaki Niteleyiciler ve Anlamları*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Yayınları.

- BAYTOP, T. (1994/2007). *Türkçe Bitki Adları Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- BEDEVİAN, K. A. (1936). *“Illustrated Polyglottic Dictionary of Plant Names in Latin, Arabic, Armenian, English, French, German, Italian and Turkish Language*. Kahire: Argus and Papazian Presses.
- CANPOLAT, M. ve Önler, Z. (2016). *Edviye-i Müfredde*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- CİĞA, Ö. (2013). *Süheyl ü Nev-bahar (Metin-Aktarma-Art Zamanlı Anlam Değişimleri-Dizin)*. Dicle Üniversitesi, Eğitim Bilimler Enstitüsü, Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Anabilim Dalı, Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır.
- CORA, E. (2007). *Burhân-ı Katı’da Yer Alan Türkçe Sözcükler ve Deyim Dizini*. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli.
- ÇELİK, A. (2014). *Terceme-i Kâmilü’s-Sinâ’a (Giriş-İnceleme-Metin-Dizin)*. Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Türk Dili Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Bursa.
- DOĞAN, A. ve Tuzlacı, E. (2015). Tunceli’nin Bazı Yöresel Bitki Adları. *Avrasya TERİM Dergisi*, 3 (2).
- DOĞAN, İ. ve Usta Z. (2014). Eski Uygur Türkçesi Söz Varlığı. Ankara: Altınpost Yayınları.
- DOĞAN, N. (2011). Vezirköprü ve Havza Ağızlarında Yabancı Bitki Adları. *Diyalektolog Yaz/ Sayı: 2 /Sayfa: 7-13*.
- DOĞAN, Ş. (2011). *Ebulfeyz Mustafa Efendi-Risâle-i Feyziyye fî Lügâti’l-Müfredâti’t-Tıbbiyye*. İstanbul: Değişim Yayınları.
- DOĞUER, B. E. (2013). *Hekim Bereket- Tuhfe-i Mübârizi, Metin-Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- DOĞUER, B. E. (2016). *Hekim Bereket- Hulâsa, Metin-Sözlük*. Ankara: Ürün Yayınları.
- EBCİOĞLU, N. (2009). *Bitki Adları Sözlüğü*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- EFE, K. (2012). *Türkiye Türkçesi Ağızlarında Bitki ve Hayvan İsimleri*. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara.
- ERCİLASUN, A. B. ve Akkoyunlu Z. (2015). *Kaşgarlı Mahmud- Divânu Lugâti’t-Türk*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları,.
- EREN, H. (1999). *Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü-2*. Baskı. Ankara: Bizim Büro Basım Evi.
- EROL, H. A. (2018). *Eski Türkçeden Eski Anadolu Türkçesine Anlam Değişimleri*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları,.

- FİLİZOK, Rıza (2001). “Anlam Analizine Giriş”, İzmir: Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- FİLİZOK, R. Çok Anlamlılık:
<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:NCSAMA6HrQoJ:www.ege-edebiyat.org/docs/252.doc+&cd=4&hl=tr&ct=clnk&gl=tr> Erişim tarihi: 10.09.2019
- GABAİN, A. V. (2007). *Eski Türkçenin Grameri*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- GRÜNBERG, T. Anlama, Belirsizlik ve Çok-Anlamlılık Üzerine Bir Araştırma. https://doi.org/10.1501/Felsbol_0000000081
- GUİRAUD, P. (1984). *Anlambilim* (Çev: Berke Vardar). Ankara: Kuzey Yayınları,.
- GÜLENSOY, T. (2011). Türkiye Türkçesindeki Türkçe Sözcüklerin Köken Bilgisi Sözlüğü I (A-N)/ II (O-Z). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- GÜMÜŞATAM, G. (2009). *Haza Kitab u Hukema-yı Tertib-i Mu’alece Adlı Eser Üzerine Bir Dil İncelemesi*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara.
- GÜMÜŞATAM, G. (2010). Eski Anadolu Türkçesinde Eczacılık Terimleri ve Bu Terimlerin Tıp, Botanik, Zooloji, Madencilik, Kimya Terimleriyle İlişkileri. *Turkish Studies, Volume 5/2 Spring 2010*, s. 1033-1087.
- GÜMÜŞATAM, G. (2015). Risâle-i Mu’alece’ye Göre XVI. Yüzyıl Türkçesinde Tıbbi Bitki Adları. *JASSS Number: 39, Autumn III 2015*.
- GÜRLEK, M. (2011). Alâ’im-i Cerrâhîn’de Geçen Bitki Adları. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Yıl:4, Sayı: 7, Aralık 2011*.
- GÜVEN, M. (2005). *Abdulvehhab bin Yusuf’un Müntahab-ı fi’t-Tıbb’i*. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Denizli.
- HAZAR, M. (2014). *Türkçe (Sözcük) Anlam Bilimi –I*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- KARA, N. ve AĞYAR, N. (2017). *Kitâb-ı Kânûnçe, İnceleme-Metin-Dizin*. Ankara: Pegem Akademi.
- KARAAĞAÇ, G. (1996). Eş Yazılılık, Eş Seslilik ve Çok Anlamlılık. *Ege Ü. Ed. Fak. Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi VIII*: 31-55.
- KARAAĞAÇ, G. (2013). *Anlam (Anlam Bilimi ve İletişim)*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- KARACAOĞLAN, Ç. (2018). *Evliya Çelebi’nin Seyahatnamesi’nde Yer Alan Bitki Adları*. Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı Türkiyat Araştırmaları Yüksek Lisans Programı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

- KAROL, S., SULUDERE Z. ve AYVALI, C. (2010). *Biyoloji Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- KAYA, E. (2008). *Muyiddin Mehi'nin Müfid (Nazmü't-Teshil) Adlı Eseri ve Bu Eserin XV. Yüzyıl Türk Tıp Dilinin Oluşmasındaki Yeri*. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Türk Dili Bilim Dalı, Doktora Tezi, Konya.
- KILIÇ, V. (2009). *Anlambilime Giriş-Temel Kavramlar*. İstanbul: Papatya Yayıncılık Eğitim.
- KURBAN, F. (1990). *Şirvani Mahmud- Sultâniye*. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- KÜÇÜKER, P. (1994). *Yadigar-ı İbn-i Şerif*. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Elazığ.
- KÜÇÜKER, P. (2010). Lügat-i Müşkilât-ı Eczâ'da Türkçe Bitki Adları. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Volume 3/11 Spring 2010*.
- KÜÇÜKER, P. (2010). *Mücerreb-nâme*. Ankara: Kültür Ajans Yayınları.
- LYONS, J. (1977). *Semantics I, II*. Cambridge: Cambridge University Press.
- METE, O. (2009). *Kabalıcı Şifalı Bitkiler Ansiklopedisi*. İstanbul: Kabalcı Yayınevi.
- MİANDJİ, A. (2019). *Tıbbi Bitkiler Atlası*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- MURAD, S. (2009). *Lügat-ı Müşkilat-ı Ecza - Derviş Siyahi Larendevi*. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya.
- MURAD, S. (2015). *Tercüme-i Aynü'l-Hayat'ta Şekil ve Zaman Ekleri*. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Sakarya.
- ÖNLER, Z. (1990). XIV. ve XV. Yüzyıl Anadolu Türkçesi Botanik Terimleri, *Journal of Turkish Studies, Volume: 14, 1990*.
- ÖNLER, Z. (1999). *Müntahab-ı Şifâ I-II*. İstanbul: Simurg Yayınları.
- ÖNLER, Z. (2000). *Revnak-ı Bustan*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- ÖNLER, Z. (2004). XIV-XV. Yüzyıl Tıp Metinlerinde Türkçe Bitki Adları. *Kebikeç S. 18, 2004*.
- ÖZÇELİK, S. (2001). *Kitâbü'l-Mühimmât*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları.
- ÖZER, O. (1995). *Ahmedî, Tervihü'l-Ervâh (Giriş-Metin-Dizin)*. Fırat Üniversitesi, Doktora Tezi, Elazığ.
- PAÇACIOĞLU, B. (2014). *İlaç ve Bitki Adları Sözlüğü*. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları.

- PİLTEN, Ş. (2017). *Türk Bilişsel Budun Dil Bilimine Giriş, Türk Halk Bitki Sınıflandırmaları/ Temel Aşamalar*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Sami, Şemseddin (2015). *Kamus-ı Türki*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- ŞAHİN, Hatice (2007). Câmi'ü'l-Fürs Örneğinde XVI. Yüzyıl Bitki İsimleri. *Turkish Studies Volume 2/2 Spring 2007*.
- TAMBA-MECZ, I. (1998). *Anlambilim*. (Çev: Necmettin Sevil), (Cep Üniversitesi, İletişim Yayınları, İstanbul), Presses Universitaires de France.
- TELLİ, Burak (2015). Kenzü's-Sıhhatü'l-Ebdâniyye Eser-i Mürşid-i Osmâniyye'de Bitki Adları. *Kesit Akademi Dergisi, Yıl: 1, Sayı: 1, Eylül 2015*.
- TİETZE, A. (2002). *Tarihi ve Etimolojik Türkiye Türkçesi Lügati*. İstanbul: Simurg Kitapçılık-Yayıncılık.
- TURAN, F. (2001). *Eski Oğuzca Sözlük-Bahşayış Lügati*. İstanbul: Bilimsel Akademik Yayınlar.
- TUZLACI, Ertan (2011). *Türkiye Bitkileri Sözlüğü*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- TUZLACI, Ertan (2016). *Türkiye'nin Geleneksel İlaç Bitkileri*. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevleri.
- Türk Dil Kurumu* (1993). Derleme Sözlüğü. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Türk Dil Kurumu* (1995). Tarama Sözlüğü. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Türk Dil Kurumu* (2005). Türkçe Sözlük Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- UÇAR, İ. (2009). *Hazâ Kitâb-ı Hulâsa-i Tıbb Cerrâh Mes'ûd (Giriş-İnceleme-Metin-Dizinler)*. Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Sakarya.
- UÇAR, İ. (2011). Baş, Kafa, Ser Kelimelerinin Eş Anlamlılığı ve Baş Kelimesinin Divanü Lugati't-Türk Merkezli Bir Yaklaşım. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt: 4 Sayı: 17 Bahar 2011*.
- UÇAR, İ. (2012). Türkiye Türkçesinde Organ Adlarıyla Oluşturulmuş Bitki Adları. *TÜBAR- XXXII, Güz 2012*.
- UÇAR, İ. (2013). Türkiye Türkçesinde Hayvan Adlarından Türetilmiş Bitki Adları. *Teke Dergisi, Sayı: 2/1, 2013*.
- UÇAR, İ. (2013). Yetiştigi/Geldiği Coğrafya Veya Etnik Adlandırmayla Oluşturulan Bitki Adları. *ZfWT Vol. 5, No. 1, 2013*.
- UÇAR, İlhan (2013). Kavram-Çağırışım-Kelime Bağlamında Bitki Adlarına Anlam Bilimsel Bir Yaklaşım. *Turkish Studies, Volume 8/1, p. 2671-2683*.
- UĞUR, N. (2003). *Anlambilim/Sözcüğün Anlam Açılımı*. Ankara: Doruk Yayınları.
- ULLMANN, S. *Anlabilimi*. (Çev: Ahmet Kocaman).

UZUNKAYA, U. (2013). *Felahat-name*. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya.

ÜÇER, M.. Karacaoğlan'ın Dünyasında Bitkiler.

http://turkoloji.cu.edu.tr/CUKUROVA/sempozyum/sem_p_1/ucer.pdf

ÜŞENMEZ, E. (2006). *Karahanlı Türkçesi Sözlüğü*. Dumlupınar Üniversitesi-Sosyal Bilimler Enstitüsü-Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Kütahya.

YAVUZ, Y.(2008). *Hekim Hayreddin'in Kitab-ı Akraadin'i*. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Konya.

YELTEN, M. (1993). *Şirvanlı Mahmud Kemâliyye, Giriş-İnceleme-Cümle Bilgisi-Metin- Sözlük*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul.

YILDIRIM, O. (2010). *Et-Teshil Fi't-Tıbb*. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Türk Dili Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Sivas.